

Verksamheten i Europeiska unionen under 2008

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har den 2 april 2009 beslutat bereda socialutskottet tillfälle att avge yttrande över regeringens skrivelse 2008/09:85 Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2008 tillsammans med motioner.

Socialutskottet, som beslutat att avge ett yttrande, begränsar detta till att avse motion 2008/09:U14 av Urban Ahlin m.fl. (s) yrkandena 7 och 8.

Utskottets överväganden

Motion

I motion U14 av Urban Ahlin m.fl. (s) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att regeringen i EU aktivt ska driva frågan om att EU:s regelförenklingsarbete ska omfatta även de direktiv som rör hälso- och sjukvården samt att krav ska ställas på proportionalitet mellan administrativt merarbete och nytta. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om utvärdering av EG-direktivens effekter för sjukvårdens vardag, administration och ekonomi.

Bakgrund och pågående arbete m.m.

Regelförenklingsarbetet på EU-nivå består av flera olika delar. Kommissionen presenterade hösten 2005 sitt första rullande förenklingsprogram, som därefter har uppdaterats med nya initiativ under 2006–2009. Processen för att minska de administrativa bördorna hänförliga till EU:s regelverk sker i flera steg. Bland annat har kommissionen låtit genomföra mätningar av företagens administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden, varav hälsoskydd och läkemedelslagstiftning är ett.

Arbetet med att förbättra konsekvensanalyserna av ny lagstiftning på EU-nivå fortsätter. Som ett led i detta arbete inrättade kommissionen i november 2006 en konsekvensbedömningsnämnd för att granska kvaliteten på konsekvensanalyserna. Vidare har kommissionen under 2008 sett över riktlinjerna för konsekvensanalyser i syfte att förbättra användningen av dem och deras kvalitet. I konsekvensanalyserna analyseras förutom ekonomiska konsekvenser också miljömässiga och sociala konsekvenser av förslagen. I de ekonomiska konsekvenserna ska även de administrativa konsekvenserna för exempelvis företag redovisas (jfr t.ex. fakta-PM 2008/09:FPM94).

Kommissionen presenterade i slutet av januari 2009 sin tredje strategiska översyn av programmet ”Bättre lagstiftning” i Europeiska unionen (KOM(2009) 15). Den belyser hur långt arbetet har kommit med bl.a. mätningarna av företagens administrativa kostnader, förenklingen av det befintliga regelverket och minskningen av företagens administrativa bördor samt användningen av konsekvensanalyser. Den strategiska översynen indikerar i stora drag att betydande framsteg har gjorts med att förbättra lagstiftningen inom EU, bl.a. i arbetet med kommissionens rullande förenklingsprogram och åtgärdsprogram för minskning av administrativa bördor.

Kommissionen framhåller att rådet och parlamentet behöver stärka sitt arbete med konsekvensanalyser och nämner i sammanhanget de tre institutionernas översyn av det gemensamma angreppssättet avseende konsekvensanalyser som kommer att mynna ut i en slutrapport under 2009. Kommissionen framhåller vikten av att gemensamma ansträngningar görs

av EU-institutionerna och medlemsstaterna i det fortsatta regelförenklingsarbetet, inte minst i fråga om arbetet med att minska de administrativa bördorna (jfr KOM(2009) 15).

Utskottets bedömning

Hälsa- och sjukvården påverkas av en rad olika EU-bestämmelser av såväl generell som specifik karaktär. Exempel på generella EU-regler som påverkar denna och andra verksamheter är regler avseende arbetstider, arbetsmiljö, avfallshantering, upphandling, statligt stöd, skydd mot diskriminering, ömsesidigt erkännande av examina m.m. Till detta kommer specifika regler som rör vårdområdet, t.ex. vävnadsdirektivet och bloddirektivet samt det ännu inte beslutade s.k. läkemedelspaketet, patientrörlighetsdirektivet och direktivet om organdonation och transplantation.

Utskottet konstaterar att det inom EU pågår ett brett regelförenklingsarbete inom olika områden. Till exempel står regelförenkling på EU:s dagordning inom ramen för Lissabonstrategin. Det är av stor vikt att medlemsstaterna och alla EU-institutioner deltar i detta arbete. Utskottet har erfarit att den svenska regeringen aktivt arbetar för att regelförenklingsarbetet inom EU ska förbättras och omfatta än fler områden – t.ex. hälsa- och sjukvården. Utskottet anser det vara viktigt att Sverige tidigt i lagstiftningsprocessen anger en ambition att de mål som respektive reglering gäller måste begränsas i omfång och komplexitet både för att hindra onödiga kostnader och för att göra regleringarna effektiva.

Utskottet konstaterar vidare att alla initiativ som presenteras på hälsa- och sjukvårdens område redan i dag utvärderas innan de presenteras. Detta görs utifrån flera aspekter, bl.a. utifrån effektivitet och kostnad. Alla förslag genomgår också kommissionens interna konsekvensanalysprocess. Utskottet utgår från att den svenska regeringen även fortsättningsvis kommer att arbeta för regelförenkling inom EU och förstärka arbetet med konsekvensanalyser, inte minst på hälsa- och sjukvårdens område.

Med det anförda föreslår socialutskottet att utrikesutskottet avstyrker motion U14 (s) yrkandena 7 och 8 i den mån de inte kan anses tillgodosedda med det anförda.

Stockholm den 16 april 2009

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (c), Ylva Johansson (s), Cecilia Widegren (m), Magdalena Andersson (m), Christer Engelhardt (s), Tobias Krantz (fp), Jan R Andersson (m), Lennart Axelsson (s), Margareta B Kjellin (m), Catharina Bråkenhielm (s), Maria Kornevik Jakobsson (c), Thomas Nihlén (mp), Finn Bengtsson (m), Per Svedberg (s), Ann Arleklo (s), Rosita Runegrund (kd) och Eva Olofsson (v).

Avvikande mening

Verksamheten i Europeiska unionen under 2008 (s, v)

Ylva Johansson (s), Christer Engelhardt (s), Lennart Axelsson (s), Catharina Bråkenhielm (s), Per Svedberg (s), Ann Arleklo (s) och Eva Olofsson (v) anför:

Hälso- och sjukvården är en nationell angelägenhet där varje medlemsstat ansvarar för sina egna sjukvårdssystem och för att medborgarna får tillgång till bra vård. Det är naturligt att ansvaret för hälso- och sjukvården är nationellt, och vi vill att det ska förbli så. Samtidigt finns det naturligtvis många områden där det är bra med ett närmare samarbete mellan sjukvården i de olika medlemsstaterna och områden där gemensamma regler för t.ex. patientsäkerhet är viktigt för att underlätta just samarbete och gränsöverskridande vård.

Vi föreslår att det utarbetas en policy för hur nya EG-direktiv ska införas så att det administrativa merarbetet begränsas och står i proportion till nyttan. Regeringen bör enligt vår mening aktivt driva frågan om att EU:s regelförenklingsarbete ska omfatta även de direktiv som rör hälso- och sjukvården samt om att krav ska ställas på proportionalitet mellan administrativt merarbete och nytta.

EG-direktiv inom sjukvården är en relativt ny företeelse, och det finns därför anledning att utvärdera effekterna av dessa för sjukvårdens vardag, administration och ekonomi. Vi föreslår därför slutligen att regeringen initierar en sådan utvärdering för att få underlag för att rätt hantera införlivandet av framtida direktiv.

Med det anförda anser vi att utrikesutskottet bör tillstyrka motion U14 (s) yrkandena 7 och 8.